

VIII. KRONIKA

Sprawozdanie z XVII Ogólnopolskiego Zjazdu Katedr Doktryn Polityczno-Prawnych, Wrocław, 13–15 listopada 2018 r.

W dniach 13–15 listopada 2018 r. na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego odbył się XVII Ogólnopolski Zjazd Katedr Doktryn Polityczno-Prawnych. Zjazd został zorganizowany przez Katedrę Doktryn Politycznych i Prawnych Wydziału Prawa Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Katedrę Historii Państwa i Prawa oraz Doktryn Polityczno-Prawnych Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego. Tematem przewodnim Zjazdu było: *Od niepodległości do niepodległości. Polska myśl polityczna i prawna 1918–2018*. Konferencja odbyła się pod patronatem honorowym Andrzeja Dudy, Prezydenta RP. Należy przy tym nadmienić, że obrady Zjazdu zbiegły się z setną rocznicą odzyskania przez Polskę niepodległości. W dniu pierwszym Zjazdu (13 listopada 2018 r.) obrady odbyły się w Gmachu Głównym Uniwersytetu Wrocławskiego w barokowej sali Oratorium Marianum. W imieniu organizatorów przybyłych gości przywitał prof. UWr dr hab. Maciej Marszał. W uroczystym otwarciu Zjazdu słowa powitalne wygłosili prof. dr hab. Adam Jezierski – Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego, prof. dr hab. Karol Kiczka – Dziekan Wydziału Prawa Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, prof. UO dr hab. Piotr Stec – Dziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego oraz prof. dr hab. Marek Maciejewski – Kierownik Katedry Doktryn Politycznych i Prawnych Wydziału Prawa Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego. Następnie prof. UWr dr hab. Maciej Marszał odczytał list od Prezydenta RP Andrzeja Dudy, skierowany do uczestników Zjazdu.

W pierwszym dniu Zjazdu jego uczestnicy mieli możliwość posłuchać czołowych badaczy doktryn polityczno-prawnych. Obrady plenarne prowadził prof. dr hab. Marek Maciejewski (UWr). Pierwszy referat przedstawił prof. dr hab. Bogdan Szlachta (UJ) starając się odpowiedzieć na pytanie *Czyja niepodległość?* Następnie prof. dr hab. Adam Bosiacki (UW) wygłosił referat *Konstytucjonalizm polski: porażki i osiągnięcia*, prof. dr hab. Marek Kornat (UKSW) przybliżył temat *Dyplomacja polska w staraniach o bezpieczeństwo Polski w XX wieku*, prof. dr hab. Krzysztof Kawalec (UWr) omówił zagadnienie „Państwo” czy „naród” w *polских sporach po 1918 r.*, a prof. dr hab. Anna Łabno (UŚ) zreferowała zagadnienie *Na drodze do państwa solidarnego*. Obrady plenarne zakończyły referaty prof. dr hab. Andrzeja Czajkowskiego (UWr) *Polityczność tworzenia*,

upowszechniania i interpretowania polskiej myśli niepodległościowej oraz prof. Zbigniewa Raua (UŁ) – *Doktryna Polaków. Klasyczna filozofia polityczna w dyskursie potocznym*.

Dzień drugi Zjazdu (14 listopada) przyniósł kolejne obrady, ale już w sekcjach tematycznych. Sekcja I – prowadzona przez prof. dra hab. Bogdana Szlachtę (UJ) dotyczyła tematu *O niepodległą Rzeczpospolitą*. Wyniki swych badań w referatach przybliżyli: prof. dr hab. Marek Maciejewski (UWr) – *Europa Środkowo-Wschodnia w poglądach pilsudczyków*, prof. dr hab. Maria Zmierczak (UAM) – *Poznańscy prawnicy o traktacie wersalskim, Lidze Narodów i traktacie z Locarno*, dr hab. Artur Ławniczak (UWr) *Czy rzeczywiście Polska odzyskała niepodległość 11-go Roku Pamiętnego?*, dr Marcin Niemczyk (UR) *Żadnej niepodległej Polski nie będzie. Sprawa niepodległości Polski w poglądach Róży Luksemburg* oraz mgr Marcin Jędrzyiak (UWr) – *Niepodległość Polski i Ukrainy w myśli politycznej kijowskich Polaków 1914–1918*.

Z kolei sekcja II – prowadzona przez prof. dr hab. Adama Bosiackiego (UW) obradowała nad problemem: *O kształt ustrojowy niepodległej Rzeczpospolitej*. W tej sekcji prof. dr hab. Michał Śliwa (UP) omówił temat *Socjaliści i idee socjalistyczne w procesach modernizacji społeczeństwa państwa polskiego*, prof. UWr dr hab. Maciej Marszał – *O pojęciu totalności państwa w Drugiej Rzeczpospolitej*, dr Marta Baranowska (UMK) – *Nacjonalizm polski, czyli megalomania i resentment – kilka uwag o rozważaniach Jana Stanisława Bystronia i Hansa Kohna*, dr hab. Iwona Barwicka-Tylek (UJ) – *Od społeczonego indywidualizmu międzywojennych agrarystów do badań Pawła Boskiego nad humanizmem. Zalety i wady specyfiki polskiej tradycji myślenia politycznego*, a mgr Łukasz Szymański (UR) – *Stanisław Starzyński wobec przemian politycznych w latach 1918–1935*.

Natomiast sekcja III, której przewodniczyła prof. dr hab. Anna Łabno (UŚ), poświęcona była zagadnieniu *O praworządny model niepodległej Rzeczpospolitej*. Uczestnicy konferencji mogli zapoznać się z referatem dra hab. Grzegorza Ławnikowicza (UMCS) *Praworządność w myśli prawniczej międzywojennej Polski*, dra Jarosława Kostrubca (UMCS) – *Ustrój administracji ogólnej w myśli prawniczej dwudziestolecia międzywojennego* oraz mgra Pawła Fiktusa (UWr) *Polityczno-prawne postanowienia Polskiego Sejmu Dzielnicowego z 1918 r.*

Obrady sekcji IV, prowadzonej przez prof. UMCS dra hab. Grzegorza Smyka, odnosiły się do tematu *O sprawiedliwy wymiar niepodległej Rzeczpospolitej*. W ramach tej sekcji prof. UMCS dr hab. Małgorzata Łuszczzyńska przedstawiła temat *Podatki są sprzężną państwa. Ignacego Czumy rozważania o daninach publicznych*, dr Agata Grudzińska (UMCS) – *Z prac Komisji kodyfikacyjnej RP – prawo karne materialne myśli Aleksandra Mogilnickiego*, a mgr Dariusz Mańka (UW) – *Idea dobra wspólnego w polskiej myśli polityczno-prawnej dwudziestolecia międzywojennego*.

Kolejna – sekcja V poświęcona była problematyce *O religijny wymiar niepodległej Rzeczpospolitej* i była prowadzona przez prof. UMCS dr hab. Małgorzatę Łuszczzyńską. Podczas obrad tej sekcji prof. dr hab. Jacek Bartyzel (UMK) omówił temat *Katolickie imperium apostolskie zdynamiczowane przez mesjanizm. Kosmowizja polityczna Jerzego Brauna*. Natomiast prof. UWr dr hab. Józef Koredczuk zreferował temat *Stanowisko posłów duchownych wobec projektu konstytucji marcowej*, dr Marek Podkowski (UWr)

przybliżył zagadnienie *Państwo i polityka w poglądach ks. Wacława Blizińskiego*. Obrady sekcji V zakończyło wystąpienie mgra Mateusza Kępy (UWr) poświęcone *Działalności Kardynała Adama Stefana Sapiehy na rzecz niepodległości 1906–1951*.

Obrady sekcji VI, prowadzonej przez prof. dr hab. Marię Zmierczak (UAM), rozpoczął referat prof. UMCS dra hab. Grzegorza Smyka pt. *Początki nauki i dydaktyki administracji w Polsce* (opracowany wspólnie z prof. UMCS drem hab. Andrzejem Wrzyszczem). W dalszej części swe referaty przedstawili: dr Paweł Jabłoński (UWr) wraz z drem hab. Przemysławem Kaczmarkiem (UWr) *Granice władzy prawniczej w perspektywie polskiej tradycji socjologicznej*, prof. PWSZ w Wałbrzychu dr hab. Piotr Szymaniec: *Czesław Znamierowski a Leon Petrażycki – epizod z rozwoju polskiej filozofii prawa*, dr Aleksandra Szymańska (UW): *Badania nad prawem greckim w okresie międzywojennym* i dr Krzysztof Koźmiński (UW): *Kształtowanie się polskiego języka prawnego w dwudziestolecie międzywojennym*.

Przedostatnia sekcja, VII, dotyczyła zagadnień z okresu 1945–1989. Jej przewodniczącym był prof. UMCS dr hab. Andrzej Wrzyszc. Jako pierwszy swe badania przybliżył dr Andrzej Pasek (UWr) omawiając *Stanowisko Rządu Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźctwie wobec niemieckich zbrodni wojennych w okupowanym kraju*. Z kolei w dalszej części swe referaty przedstawili dr Marcin Kazimierzczuk (UWM) – *Problem wolności zrzeszania się w związkach zawodowych w myśli politycznej przedsierniowej opozycji demokratycznej*, dr Rafał Kania (SWPW w Płocku) – *Nauka organizacji wobec ideologii PRL*, ks. dr Piotr Sadowski (UO) *Polska w pismach Michela Foucaulta (1926–1984)* oraz dr Michał Urbańczyk (UAM) *Cenzura prewencyjna na przykładzie działalności Głównego Urzędu Kontroli Publikacji i Widowisk*.

Sekcja VIII, ostatnia, poświęcona była zagadnieniom polityczno-prawnym po transformacji ustrojowej w 1989 r. Obradom jej przewodniczył dr hab. Grzegorz Ławnikowicz (UMCS). W trakcie obrad prof. dr hab. Andrzej Sylwestrzak (UWM) przybliżył uczestnikom Zjazdu temat *Stulecie NIK na stulecie Polski*, prof. dr hab. Andrzej Bryk (UJ) omówił zagadnienie *Polska narracja historyczna w czas hegemonii liberalnej*, prof. AI dr hab. Mateusz Nieć – *Zapamiętane zwycięstwo – 4 czerwca w mitologii politycznej* oraz dr Wawrzyniec Kowalski (WAT) – *Koncepcje ustrojowe izby drugiej parlamentu polskiego po 1989 roku*.

Drugi dzień obrad Zjazdu zakończyła debata z udziałem uczestników Zjazdu i zaproszonych gości, prowadzona przez prof. UWr dra hab. Macieja Marszałę nt. *Co pozostało w Polakach z idei architektów niepodległej Polski?*

W dniu trzecim Zjazdu (15 listopada) miało miejsce uroczyste zakończenie obrad konferencyjnych oraz zebranie kierowników Katedr Doktryn Politycznych i Prawnych.

Warto dodać, że obrady konferencyjne cieszyły się dużym zainteresowaniem wrocławskiego środowiska naukowego. Zarówno obradom plenarnym, obradom w sekcjach, jak też debacie naukowej towarzyszyły liczne dyskusje oraz pytania do referentów.

Owoce XVII Zjazdu Katedr Doktryn Politycznych i Prawnych ma być publikacja zawierająca przedstawione podczas Zjazdu wyniki badań nad doktrynami polityczno-prawnymi.

Paweł Fiktus (Wrocław)